

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

SECȚIUNEA A PATRA

CAUZA DEORDIEV ȘI DEORDIEV c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 33276/03)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

16 octombrie 2007

DEFINITIVĂ

16/01/2008

Această hotărâre poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Deordiev și Deordiev c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Patra), întrunită în cadrul unei camere compuse din:

Sir Nicolas BRATZA, *Președinte*,

DI J. CASADEVALL,

DI G. BONELLO,

DI S. PAVLOVSKI,

DI L. GARLICKI,

Dra L. MIJOVIĆ,

DI J. ŠIKUTA, *judcători*,

și dl T.L. EARLY, *Grefier al Secțiunii*,

Deliberând la 25 septembrie 2007 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 33276/03) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către dna Nina Deordiev și dl Stanislav Deordiev („reclamanții”), la 28 iulie 2003.

2. Reclamanții au fost reprezentați de către dl Vitalie Zama, avocat din Chișinău. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său la acea dată, dl Vitalie Pârlog.

3. Reclamanții au pretins că, prin executarea întârziată a hotărârii judecătorești definitive pronunțată în favoarea lor, a fost încălcat dreptul lor ca o instanță să hotărască asupra drepturilor lor cu caracter civil, garantat de articolul 6 al Convenției, și dreptul lor la protecția proprietății, garantat de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

4. Cererea a fost repartizată Secțiunii a Patra a Curții. La 15 decembrie 2005, Președintele acestei Secțiuni a decis să comunice Guvernului cererea. În conformitate cu articolul 29 § 3 al Convenției, s-a decis ca fondul cererii să fie examinat concomitent cu admisibilitatea acesteia.

5. Atât reclamanții, cât și Guvernul au prezentat observații cu privire la admisibilitatea și fondul cauzei (articolul 59 § 1 al Regulamentului Curții).

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

6. Reclamanții, dna Nina Deordiev și dl Stanislav Deordiev, s-au născut în anul 1953 și, respectiv, 1976 și locuiesc în Orhei.

7. La 22 decembrie 1995, consiliul local Orhei („consiliul local”) a închiriat un apartament reclamanților, oferindu-le posibilitatea să-l cumpere la un preț redus. Deoarece reclamanții au plecat din țară în anul 1999, consiliul local a reziliat contractul de închiriere cu ei și a încheiat un contract similar cu un terț, care ulterior a cumpărat apartamentul de la consiliul local.

8. Între 2001 și 2003, reclamanții, consiliul local Orhei și terțul au fost antrenați într-un litigiu judiciar pe marginea apartamentului și, la 9 iunie 2003, reclamanții au obținut în favoarea lor o hotărâre judecătorească irevocabilă și executorie a Curții de Apel. Prin hotărârea sa, Curtea de Apel a casat decizia consiliului local privind închirierea și vânzarea apartamentului către terț. Curtea de Apel a menționat, *inter alia*, că, pentru a evita întârzieri în executarea hotărârii judecătorești, terțul trebuie evacuat fără acordarea altui spațiu locativ. În cadrul procedurilor judiciare, reclamanții au prezentat un certificat de la consiliul local în care se arăta că terțul era proprietarul unei case cu o suprafață de 100 metri pătrați. Un alt certificat confirma faptul că apartamentul în litigiu era unica locuință a reclamanților.

9. La 8 iulie 2003, executorul judecătoresc a primit titlul executoriu.

10. La o dată nespecificată în iulie 2003, terțul a solicitat instanței judecătorești să suspende procedurile de executare, susținând că ar fi depus o cerere de revizuire la decizia Curții de Apel.

11. La 17 iulie 2003, Judecătoria Orhei a pronunțat o încheiere judecătorească și a dispus suspendarea procedurilor de executare pe motiv că terțul a inițiat procedura de revizuire. Reclamanții au contestat această încheiere, susținând că terțul nu a depus nicio cerere de revizuire.

12. La 29 octombrie 2003, Curtea de Apel Chișinău a respins recursul depus de reclamanți, invocând motivele pe care s-a bazat și judecătoria de sector. Reclamanții susțin că ei nu au fost citați la ședința judiciară.

13. La 14 noiembrie 2003, reclamanții s-au plâns de neexecutare Judecătoriei Orhei și executorului judecătoresc. Ei au mai menționat că terțul nu a inițiat proceduri de revizuire nici la Curtea de Apel și nici la Curtea Supremă de Justiție.

14. Ca urmare a plângerilor privind neexecutarea hotărârii judecătorești depuse de către reclamanți la Ministerul Justiției, ultimul i-a informat că hotărârea judecătorească pronunțată în favoarea lor va fi executată imediat după finalizarea procedurilor în revizuire inițiate de terț.

15. La 18 noiembrie 2003, reclamantii au depus o cerere la Judecătoria Orhei, solicitând eliberarea copieii de pe cererea de revizuire depusă de către terț și care a servit drept temei pentru suspendarea procedurilor de executare. Judecătoria de sector nu a răspuns la această cerere.

16. La 21 noiembrie 2003, reclamantii au depus o cerere de revizuire a deciziei din 17 iulie 2003 pe motiv că terțul nu a inițiat procedura de revizuire și că suspendarea procedurilor de executare a fost ilegală.

17. Deși reclamantii au fost citați la ședința de judecată pe marginea cererii lor de revizuire pentru data de 14 ianuarie 2004, Curtea de Apel Chișinău a examinat cererea la 24 decembrie 2003 și a respins-o ca nefondată, fără însă a aduce vreun motiv. Reclamantii au contestat această decizie. De asemenea, ei s-au plâns Curții de Apel Chișinău și Consiliului Superior al Magistraturii că judecătoria Curții de Apel i-au indus în eroare în privința datei ședinței judiciare și, astfel, i-au lipsit de posibilitatea să prezinte probe pentru a demonstra că terțul nu a inițiat nicio procedură de revizuire. În răspunsul său, la 9 februarie 2004, Curtea de Apel Chișinău a solicitat reclamantilor să-i restituie copia deciziei acestuia din 24 decembrie 2003.

18. La 20 februarie 2004, Consiliul Superior al Magistraturii i-a informat pe reclamantii că greșea Curții de Apel Chișinău le-a transmis din greșeală o dată incorectă a ședinței judiciare pe marginea cererii lor de revizuire.

19. La 13 și 20 februarie 2004, Curtea Supremă de Justiție și, respectiv, Curtea de Apel Chișinău au emis certificate prin care au confirmat că terțul nu a inițiat niciodată proceduri de revizuire a deciziei Curții de Apel din 9 iunie 2003.

20. Printr-o decizie din 1 iunie 2004, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul reclamantilor împotriva deciziei din 24 decembrie 2003 și a casat încheierea Judecătoriai Orhei din 17 iulie 2003. Curtea Supremă de Justiție a constatat că nu existau probe în dosar care ar fi demonstrat că terțul a inițiat proceduri în revizuire și, din acest motiv, a fost încetată procedura de suspendare a executării hotărârii judecătorești executorii din 9 iunie 2003.

21. Potrivit unui raport din 28 iunie 2004 întocmit de către executorul judecătoresc responsabil de această cauză și reclamantii, terțul a fost evacuat din apartamentul reclamantilor la 22 iunie 2004. Potrivit aceluiași raport, la 28 iunie 2004, reclamantii au primit cheile de la apartament.

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

22. Dreptul intern relevant a fost expus în hotărârea Curții în cauza *Prodan v. Moldova*, nr. 49806/99, § 31, ECHR 2004-III (extracts).

ÎN DREPT

23. Reclamanții au pretins că neexecutarea hotărârii judecătorești definitive pronunțată în favoarea lor a încălcat drepturile lor garantate de articolul 6 § 1 al Convenției și articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

Articolul 6 § 1 al Convenției, în partea sa relevantă, prevede următoarele:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, ... într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță ... care va hotărî ... asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil ...”

Articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

I. OBJECȚIA PRELIMINARĂ A GUVERNULUI

24. În observațiile sale cu privire la admisibilitatea și fondul cauzei, Guvernul a susținut că hotărârea judecătorească definitivă pronunțată în favoarea reclamanților a fost executată la 10 iunie 2004. În consecință, reclamanții și-au pierdut „statutul de victimă”.

25. Reclamanții au susținut că hotărârea judecătorească definitivă pronunțată în favoarea lor a fost executată doar după o întârziere nerezonabilă. Ei au declarat că autoritățile naționale nu au recunoscut violarea Convenției și nici nu le-au plătit vreo compensație pentru executarea întârziată a hotărârii judecătorești.

26. Curtea reamintește că o decizie sau o măsură favorabilă reclamantului nu este în principiu suficientă pentru a-l lipsi de statutul său de „victimă”, decât dacă autoritățile naționale au recunoscut violarea, expres sau în substanță, și au oferit o redresare pentru violarea Convenției (a se vedea *Amuur v. France*, hotărâre din 25 iunie 1996, *Reports of Judgments and Decisions* 1996-III, p. 846, § 36, și *Dalban v. Romania* [GC], nr. 28114/95, § 44, ECHR 1999-VI).

27. În această cauză, Curtea consideră că, deși hotărârea judecătorească relevantă a fost până la urmă executată, Guvernul nu a recunoscut încălcarea și nici nu a oferit o redresare adecvată pentru executarea întârziată. În asemenea circumstanțe, reclamanții continuă să aibă statutul de „victimă” a încălcării drepturilor lor garantate de Convenție ca urmare a neexecutării îndelungate a hotărârii judecătorești definitive pronunțate în favoarea lor (*Dumbrăveanu v. Moldova*, nr. 20940/03, § 22, 24 mai 2005).

28. Curtea consideră că pretențiile reclamanților ridică chestiuni de drept care sunt suficient de serioase încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului. Niciun alt temei pentru declararea lor inadmisibile nu a fost stabilit. Prin urmare, Curtea declară aceste pretenții admisibile. În conformitate cu decizia sa de a aplica articolul 29 § 3 al Convenției (a se vedea paragraful 4 de mai sus), Curtea va examina imediat fondul acestor pretenții.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 AL CONVENȚIEI ȘI A ARTICOLULUI 1 AL PROTOCOLULUI NR. 1 LA CONVENȚIE

29. Guvernul a susținut că, având în vedere executarea hotărârii judecătorești din 9 iunie 2003, articolul 6 § 1 al Convenției și articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție nu au fost violate.

30. Curtea notează că principiile generale care se aplică cazurilor de acest gen au fost expuse în hotărârea *Prodan v. Moldova* (citată mai sus §§ 52-53 și 59).

31. Reclamanții susțin că cheile de la apartamentul lor le-au fost înmânate de către executorul judecătoresc la 28 iunie 2004, data care, în viziunea lor, trebuie considerată drept data executării. Guvernul a pretins însă că data hotărâtoare este 10 iunie 2004, când terțul a fost evacuat. Având în vedere materialele de care dispune (a se vedea paragraful 21 de mai sus), Curtea acceptă versiunea faptelor prezentată de către reclamanți. Prin urmare, perioada neexecutării hotărârii judecătorești a fost de douăsprezece luni și douăzeci de zile.

32. Curtea notează că instanțele judecătorești naționale au dispus suspendarea procedurilor de executare pentru o perioadă de aproape un an. Totuși, ulterior s-a constatat că nu au existat temeiuri pentru suspendare (a se vedea paragrafele 11-12, 17 și 20 de mai sus).

33. În asemenea circumstanțe, ea consideră că întârzierea în executare se datorează exclusiv conduitei instanțelor judecătorești naționale. Neexecutând timp de un an și douăzeci de zile hotărârea judecătorească definitivă pronunțată în favoarea reclamanților, autoritățile naționale au încălcat dreptul reclamanților de acces la o instanță și i-au împiedicat să beneficieze de „bunurile” lor (a se vedea *Prodan v. Moldova*, citată mai sus, §§ 56 și 62, și *Sîrbu and Others v. Moldova*, nr. 73562/01, 73565/01, 73712/01, 73744/01, 73972/01 și 73973/01, §§ 27 și 33, 15 iunie 2004).

34. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 6 al Convenției și a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

II. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

35. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciul moral

36. Reclamanții au pretins 64,000 euro (EUR) cu titlu de prejudiciu moral suferit ca rezultat al executării întârziate a hotărârii judecătorești definitive pronunțate în favoarea lor.

37. Guvernul nu a fost de acord cu suma pretinsă de reclamanți, susținând că, în lumina jurisprudenței Curții, aceasta este excesivă.

38. Curtea consideră că reclamanților trebuia să le fi fost cauzat un anumit stres și frustrare ca rezultat al executării întârziate a hotărârii judecătorești și acordă fiecăruia câte EUR 500.

B. Costuri și cheltuieli

39. Reclamanții au mai pretins 1,950 dolari SUA cu titlu de costuri și cheltuieli angajate în fața Curții. În sprijinul pretențiilor lor, reprezentantul lor a prezentat Curții o copie a contractului de reprezentare și o listă detaliată a orelor lucrate de acesta asupra cauzei.

40. Guvernul nu a fost de acord cu suma pretinsă, susținând că reclamantul nu a probat cheltuielile de reprezentare pretinse.

41. Curtea reamintește că, pentru ca costurile și cheltuielile să fie rambursate în temeiul articolului 41, trebuie stabilit dacă ele au fost realmente angajate, necesare și rezonabile ca mărime (a se vedea, spre exemplu, *Nilsen and Johnsen v. Norway* [GC], nr. 23118/93, § 62, ECHR 1999-VIII).

42. În această cauză, luând în considerație lista detaliată prezentată de către reclamanți, criteriile de mai sus și faptul că această cauză a fost relativ simplă, Curtea acordă reclamanților suma totală de EUR 500.

C. Dobânda de întârziere

43. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda de întârziere să fie calculată în funcție de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției în ceea ce privește executarea întârziată a hotărârii judecătorești din 9 iunie 2003;
3. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție în ceea ce privește aceeași executare întârziată;
4. *Hotărăște*
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească reclamanților, în termen de trei luni de la data la care hotărârea devine definitivă în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, câte EUR 500 (cinci sute euro) fiecăruia, cu titlu de prejudiciu moral, și suma totală de EUR 500 (cinci sute euro) cu titlu de costuri și cheltuieli, care să fie convertite în valuta națională a statului pârât conform ratei aplicabile la data executării hotărârii, plus orice taxă care poate fi percepută;
 - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;
5. *Respinge* restul pretențiilor reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 16 octombrie 2007, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

T.L. EARLY
Grefier

Nicolas BRATZA
Președinte